

ת"פ 9285/11/14 - מדינת ישראל נגד ג'ים מהנדסים - הנדסת חשמל ומערכות בע"מ

בית דין אזורי לעבודה בנצרת

ת"פ 9285-11-14

לפני:

כב' הנשיאה ורד שפר

המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ: עו"ד ישראל שניידרמן

-

הנאשמים:

1 ג'ים מהנדסים - הנדסת חשמל ומערכות בע"מ 2.ג'מאל
זועבי
ע"י ב"כ: עו"ד מוראד מפרע

החלטה

1. הנאשמת מס' 1 הינה חברה העוסקת בתכנון וביצוע בדיקות של מתקני חשמל שונים, והנאשם מס' 2 הינו מנהלה ובעליה של הנאשמת מס' 1.

כנגד הנאשמים הוגש כתב אישום בגין מעורבותם באירוע תאונתי שהתרחש ביום 22/01/10, במסגרתו עובד של הנאשמת מס' 1 התחשמל כאשר טיפס על עמוד חשמל, לצורך ביצוע עבודות טיפול במערכות מתח גבוה במחצבת רוויה (להלן: "התאונה").

על פי הנטען בכתב האישום, ניתן היה למנוע את התאונה אילו פעלה הנאשמת בהתאם לתקנות 8(ב) ו- (ג) לתקנות הבטיחות בעבודה (חשמל) התש"ן-1990, שעניינן ביצוע עבודות במתקן משוחרר ממתח גבוה, המחייבות הפסקה וניתוק ממקור מתח ובחינת העדר מתח באופן שמוגדר בהן, ומשלא פעלה כך עברה עבירה בניגוד לתקנות אלה יחד עם הוראות סעיף 225 לפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש] תש"ל 1970.

הנאשם מס' 2 הואשם בתוקף אחריותו כמנהל הנאשמת מס' 1.

2. לאחר שהנאשמים כפרו בביצוע העבירות המיוחסות להם, הובאו העדויות והראיות מטעם המאשימה, ובתום השמעת העדויות ביקשו הנאשמים לזכותם כבר בשלב זה בהעדר הוכחה לכאורה ומכוח טענת "אין

להשיב לאשמה".

בקשתם האמורה הינה מושא החלטה זו.

3. בתמצית, טענו הנאשמים כי מהעדויות שהובאו עולה כי התאונה היתה יכולה להימנע אילו מתקני החשמל במחצבה היו מתוחזקים ומטופלים כראוי ע"י הבעלים של המתקן ועל ידי חברת החשמל, וכי מחדליהם בתחזוקת המתקן ושילוטו הם שגרמו לכך שבעמוד עליו טיפס העובד שהתחשמל - היה מתח, למרות שהנאשמת נקטה בכל הפעולות שהיה עליה לנקוט.

עוד נטען כי היו מחדלים בחקירת אירוע התאונה, וכי עד המאשימה שחקר את התאונה, מר יוסף מרבנט, מנהל תחום חקירות תאונות במשרד הכלכלה, מנהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית, להלן: "מר מרבנט" - ציין כי איננו מוסמך לתת חוות דעת למתח גבוה, ועל כן אין ליתן לעדותו משקל.

4. לא מכבר ניתן על ידי בית הדין הארצי פסק דין בו נסקר סוכם ולובן הדין העוסק בטענת "אין להשיב לאשמה", בע"פ (ארצי) 34795-06-16 מדינת ישראל נ' ליאור פלטיאל גלפנד (פורסם בנבו, 07.02.2017).

וכך, בין היתר, נאמר בפסק הדין -

"סעיף 158 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 (להלן - ה"ח"פ), שעניינו זיכוי בשל העדר הוכחה לכאורה, קובע כך: "נסתיימה פרשת התביעה ולא הוכחה האשמה אף לכאורה, יזכה בית המשפט את הנאשם - בין על פי טענת הנאשם ובין מיזמתו - לאחר שנתן לתובע להשמיע את דברו בענין; הוראות סעיפים 182 ו-183 יחולו גם על זיכוי לפי סעיף זה".

ההלכה בדבר אופן הפעלתו של סעיף 158 לחס"פ סוכמה בספרו של קדמי. בתמצית, הובהר כי המשמעות המעשית של העדר הוכחה לכאורה בהקשר של סעיף 158 לחס"פ היא שאין בראיות התביעה כדי לבסס הרשעה "אפילו יינתן בהן מלוא האמון, ויוענק להן מלוא המשקל הראייתי".

הדברים הוצגו על ידי בית המשפט העליון בעניין כחלון כך: "..... אם בשלב הדיוני של תום פרשת- התביעה עולות מן החומר שתי קבוצות של ראיות, אחת המתפרשת לטובתו של הנאשם והשניה לחובתו, הרי אין בית-המשפט שוקל עם תום פרשת- התביעה את שתי הקבוצות של העדויות ומעריך את מידת מהימנותן זו מול זו, אלא רק בוחן ובודק אם אכן קיימות ראיות לכאורה להוכחתו של האישום. הווה אומר, אם יש בכל החומר שהובא בפני בית-המשפט ראיות לכאורה לביסוסו של האישום, אין הללו מאבדות ממשמעותן בתור שכאלה, בשלב הדיוני שעליו מדובר, בשל כך בלבד כי קיימת חלופה אפשרית העולה מתוך אותו החומר (למשל מהודעתו של הנאשם בפני המשטרה שהוגשה על-ידי התביעה), הסותרת את הראיות לכאורה שהוגשו על-ידי התביעה. כדברי השופט חשין ב-ע"פ 26/49, [2], הנ"ל: 'השאלה היא: האם ההוכחות שהובאו על-ידי הקטיגוריה ללא שקילה של קבוצה כנגד קבוצה, יש בהן כדי להטיל על המשיב להשיב על האשמה ולתת הסבר לאשר הוכח לכאורה'.

המסקנות העיקריות העולות מן האמור לעיל הן אלה: בית-המשפט לא יטה אופן קשבת לטענה שלפיה אין להשיב לאשמה אם הובאו ראיות בסיסיות, אם כי דלות, להוכחת יסודותיה של העבירה שפרטיה הובאו בכתב-האישום. ראיות בסיסיות לענין זה אין משמען כאמור ראיות שמשקלן והיקפן מאפשר הרשעה על אחר, אלא כדברי בית-המשפט העליון ב-ע"פ 28/49, [1], הנ"ל, ראיות במידה היוצרת אותה מערכת הוכחות ראשונית, המעבירה את הנטל של הבאת ראיות (להבדיל מנטל השכנוע) מן התביעה לנאשם. לענין משקלן של הראיות ובחינת אמינותן מן הראוי להוסיף, למען שלמות התמונה, כי ייתכנו נסיבות קיצוניות שבהן תעלה שאלה זו כבר בשלב הדיוני האמור: כך נקבע בשעתו, באנגליה, בגדר כלל של פרקטיקה (Practice Note), כי את הטענה אשר לפיה אין להשיב לאשמה ניתן להעלות, בעיקר, בהתקיים אחד משניים אלה: א. כאשר לא הובאה עדות כלשהי כדי להוכיח יסוד חיוני ומרכזי של האשמה, או ב. כאשר הסתבר בעליל, על פניו, כי כל הראיות שהובאו על-ידי התביעה הן כה בלתי אמינות עד כי אף ערכאה שיפוטית בת-דעת לא היתה מסתמכת עליהן (All E.R. 1 (1962) 448). אך מובן הוא כי נסיבות מן הסוג השני, שבהן יזקק בית-המשפט בשלב של תום פרשת-התביעה לענין האמינות, הן חריגות ומכאן גם שההזדמנויות אשר בהן ייעשה יישום מעשי של כלל הפרקטיקה הזו, יהיו נדירות. אין לדקדק בשלב דיוני זה כחוט השערה ולערך בדיקה מסועפת כדי להסיק אם אכן הוכח לכאורה כל פרט שולי וכל יסוד מישני מאלה שהוזכרו באישום. די בכך שיהיו ראיות לכאורה לגבי היסודות המרכזיים של האישום..."

5. אקדים את המאוחר ואומר כי לאחר שבחנתי את הבקשה והתגובה לה, כמו גם את העדויות מטעם המאשימה - באתי לידי המסקנה שדין הבקשה להידחות.

בענייננו, הושמעה עדותו של מר מרבנט, אשר צין, בתוקף תפקידו, כי לידו בעל המחצבה הזמין את הנאשמים כאנשי מקצוע המומחים בתחום מתח גבוה, ועצם ההתקשרות מעבירה את האחריות אליהם כמבצעי העבודה.

מר מרבנט ציין כי "בעל מתקן אחראי על מתקן החשמל, ומבצע העבודה ככל שיש בעיה או ליקוי צריך להתריע, לא היו שם תוכניות והקבלן היה צריך לברר את אופי המתקן והחיבורים שלו".

עוד ציין מר מרבנט את הדברים הבאים - "אני בחנתי את התאונה ונסיבותיה וכיצד ניתן היה למנוע, ואפשר היה למנוע רק אם הקבלן היה הולך ומברר בח"ח והיו מבצעים הפסקת חשמל וכך היתה הנמנעת התאונה, ולא חושב ששילוט היה מונע. גם כשיש שילוט ישנן פעולות שחובה לעשות.

יכול להיות ששילוט שמזהיר על מתח יכול להיות היה מדליק אור אדום אצל הקבלן והוא היה נזהר ומברר יותר".

העד הדגיש כי הנאשם מס' 2 לא הכיר את המתקן ולא עבד בו, ועל כן לדעתו "היה צריך לברר בדיוק את צורת החיבור למתקן ואם היו מבררים קודם את צורת החיבור כנראה שהיו מבינים שעל העמוד הזה עולה כבל עם חשמל לפני המפסק הראשי, והיו צריכים לנתק אותו ורק לאחר מכן היה אפשר לעשות את פעולות התחזוקה

שצריכים לעשות על העמוד. כמובן, שבעבודה במתח גבוה ועם מתח חי או מתקנים שעלולים להפוך לחיים צריך לקבוע איזה סדר פעולות ולתת הנחיות בכתב, אלו דרישות החוק, אילו פעולות לבצע ואיך לבצע ודרישות כאלה בכתב לא הוצגו במהלך החקירה". (ההדגשות אינן במקור, ו.ש.)

העובדה שמר מרבנט אישר שאינו מוסמך ליתן חוות דעת בתחום מתח גבוה יתכן שמחלישה את משקלה של עדותו, אולם אינה נוטלת ממנה כליל את תוקפה, ויזכר כי העד ציין כי הוא נותן חוות דעת ובודק נושאי בטיחות של תאונות במגוון נושאים, וכי השכלתו בחשמל והוא מבין גם במתח גבוה.

דברים אלה עונים, למצער, על התנאים שעולים מהוראות החוק והפסיקה שהובאה לעיל כמצדיקים דחיית טענת "אין להשיב לאשמה", והם, למצער, בגדר ראיות בסיסיות, ולו דלות, להוכחת יסודותיה של העבירות מושא כתב האישום.

6. לאור האמור, נקבע בזאת כי המאשימה הציגה, ולו לכאורה, בסיס ראיתי ראשוני לצורך הוכחת יסודותיה של העבירה הנטענת בכתב האישום, ועל כן כאמור לעיל, טענת הנאשמים כי "אין להשיב לאשמה" נדחית.

משכך על הנאשמים להביא ראיותיהם ולהשיב על האשמה.

התיק נקבע לשמיעת העדויות מטעם הנאשמים ליום 26/06/17 בשעה 10:00.

ניתנה היום, כ"א ניסן תשע"ז, (17 אפריל 2017), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.